

УДК 614.2 "71":656.2(477)

**ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»**

DOI 10.32782/2224-6282/151-12

JEL: I19, M20

Головаш О. В.*Український державний університет залізничного транспорту*

В статті досліджено існуючі підходи до оцінки стратегічного потенціалу економічних систем. Встановлено, що однією з основних проблем в оцінюванні рівня стратегічного потенціалу є визначення переліку показників, які дозволять комплексно і в повній мірі визначити можливості підприємств, врахувати особливості його розвитку. Комплексну оцінку рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» запропоновано проводити на основі розробленого методичного підходу, який базується на визначенні інтегральних показників основних компонентів стратегічного потенціалу (ресурсного та адаптаційного потенціалу) і їхніх складових (матеріально-технічного, фінансово-економічного, трудового, інноваційного, інформаційного потенціалів та резервів, ефективності управлінської системи, маркетингового потенціалу, корпоративної культури та організації взаємозв'язків та взаємовідносин з зовнішнім середовищем). Застосування даного підходу дозволяє провести оцінку по складових потенціалу з урахуванням рівня пристосованості закладів до постійно змінюваних умов, визначити слабкі місця та розробити ефективний механізм активізації стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця». Визначено групи показників-індикаторів та їх зміст. До таких груп належать показники, що характеризують: забезпеченість закладів матеріально-технічними ресурсами та ефективність їх використання; ефективність фінансового забезпечення діяльності закладу; ефективність використання трудових ресурсів; забезпеченість закладів інноваційними технологіями; інформаційну забезпеченість закладів охорони здоров'я; наявність зовнішніх та внутрішніх можливостей закладу; рівень організації діяльності, управління; можливості позиціонування закладу на ринку медичних послуг; рівень організації праці, трудових взаємовідносин, культури закладу; ефективність системи постачання та збуту. Проведено оцінювання рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця». Оцінка рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» свідчить про наявність можливостей активізації стратегічного потенціалу та його використання в забезпеченні розвитку закладів.

Ключові слова: стратегічний потенціал; заклади охорони здоров'я; оцінювання, методичний підхід; інтегральний показник; АТ «Укрзалізниця»

UDC 614.2 "71":656.2(477)

ASSESSMENT OF THE LEVEL OF STRATEGIC POTENTIAL OF DEVELOPMENT OF HEALTH INSTITUTIONS**JSC «UKRZALIZNITSA»**

DOI 10.32782/2224-6282/151-12

JEL: I19, M20

Golovash O.*Ukrainian State University of Railway Transport*

The existing approaches to assessing the strategic potential of economic systems have been explored in the article. It has been established that one of the main problems in assessing the level of strategic potential is the determination of a list of indicators that will allow to comprehensively determine the capabilities of enterprises and take into account the peculiarities of its development. It is proposed that a comprehensive assessment of the level of strategic potential of healthcare institutions of JSC "Ukrzaliznytsia" be carried out on the basis of a developed methodological approach based on the determination of integrated indicators of the main components of strategic potential (resource and adaptation potential) and their components (material, technical, financial, economic, labor, innovative, information potentials and reserves, the effectiveness of the management system, the marketing potential of the corporate culture and organizations of interconnections and relationships with the external environment). The application of this approach allows assessing the components of the potential, taking into account the level of fitness of institutions for changing conditions, identifying weaknesses and developing an effective mechanism for activating the strategic potential of healthcare institutions of Ukrzaliznytsya JSC. The groups of indicator indicators and their content are determined. Such groups include indicators characterizing: the provision of institutions with material and technical resources and the effectiveness of their use; the effectiveness of financial support of the institution; efficient use of labor resources; provision of institutions with innovative technologies; information security institutions to save health; the presence of external and internal capabilities of the institution; level of organization of activity, management; the possibility of positioning the institution in the medical services market; level of organization of labor, labor relations, institution culture; supply chain efficiency. The assessment of the level of strategic potential of healthcare institutions of JSC "Ukrzaliznytsya". Assessment of the level of strategic potential of healthcare institutions of JSC "Ukrzaliznytsya" indicates the availability of opportunities to activate the strategic potential and its use in providing developed institutions

Keywords: strategic potential; health care facilities; assessment; methodical approach; integral indicator; JSC "Ukrzaliznytsia"

Актуальність. Забезпечення розвитку закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» на основі стратегічного підходу передбачає активізацію стратегічного потенціалу медичних закладів АТ «Укрзалізниця», оскільки саме потенціал є інтегрованою і повною

характеристикою їх розвитку. Стратегічний потенціал включає в себе сукупність взаємопов'язаних ресурсів, які знаходяться в розпорядженні медичних закладів для досягнення стратегічних цілей, можливості оцінки меж функціонування, які обумовлені адаптивністю закладів до змін навколишнього середовища. Різна динаміка і спрямованість змін елементів потенціалу спричиняє труднощі в формуванні дієвого механізму активізації стратегічного потенціалу. В цьому аспекті важливим є питання систематизації, обґрунтування науково-методичних підходів до його оцінки та визначення ключових критеріїв оцінки рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Питанням методичних засад та формуванню системи оцінки стратегічного потенціалу присвячено роботи Андрєєвої Т.Е., Гетьман О.О. [1], Болонської В.І., Чижевського Р.О. [2], Богацької Н.М., Ковальчук Д. [3], Васильєвої Н.А. [4], Забуранної Л.В., Нідзельської Т.Л. [5], Зябліцької Н.В. [6], Лагунової Є.В. [7], Мартиновської В.С. [8], Маслак О.І., Квятковської Л.А. [9], Шершньової З.Є. [10], та ін.

Богацька Н.М., Ковальчук Д. розглядаючи проблеми формування стратегічного потенціалу зазначають, що оцінювання потенціалу необхідно здійснювати на основі визначених складових потенціалу, показників-індикаторів, діагностики фактичного стану та прогнозних тенденцій структурних змін [3]. Однак, відсутність інтегрального показника, який характеризуватиме рівень розвитку потенціалу ускладнює процес підбору заходів щодо розвитку підприємства.

Система оцінювання стратегічного потенціалу підприємства, запропонована Маслак О.І., Квятковська Л.А., базується на концепції, яка враховує особливості діяльності підприємства та його положення на ринку і стан зовнішнього середовища. Методологія відображає базові процеси: формування структури стратегічного потенціалу підприємства; діагностика фактичного стану стратегічного потенціалу підприємства; прогноз можливих тенденцій структурних змін стратегічного потенціалу підприємства [9].

Для оцінювання стратегічного потенціалу науковці пропонують використовувати також [10]: ранговий або рейтинговий метод, таксонометричний метод, графоаналітичний метод.

Результати досліджень Васильєвої Н.А. [4] показують, що не існує єдиного методу, алгоритму проведення оцінки стратегічного потенціалу. У той час як теорія пропонує досить широкий набір інструментів для аналізу, практика свідчить, що застосовуються набір методів

визначається вимогами швидкості проведення діагностики, минулим досвідом фахівців зі стратегічного планування, їх кваліфікацією, інтуїцією і досвідом керівників і власників організації, наявними ресурсами і рядом інших факторів. Як правило, стратегічний потенціал оцінюється на основі результатів аналізу внутрішнього середовища. Незалежно від аналітичних цілей загальна оцінка стратегічного потенціалу здійснюється за сукупністю показників, що визначають стратегічні завдання компанії.

Слід зазначити, що основною проблемою в оцінці рівня стратегічного потенціалу є визначення переліку оціночних показників, які дозволять комплексно і в повній мірі визначити всі можливості підприємства. Це обумовлено складністю та різноманіттям характеристик складових стратегічного потенціалу.

Мета. Досліджені підходи та методи оцінки суттєво відрізняються. Об'єктивність підходу та методу оцінки рівня стратегічного потенціалу підприємства може бути забезпечена лише при правильному виборі показників, що дозволяють в комплексі характеризувати потенціал за кількісними та якісними ознаками, що і визначає мету статті.

Виклад основних результатів дослідження. Кожний з досліджених підходів і методів мають свої переваги та недоліки, проте вважаємо, що комплексне оцінювання рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» доцільно проводити на основі підходу, який є симбіозом проаналізованих підходів. Тобто оцінку рівня потенціалу необхідно проводити шляхом визначення інтегрального показника, який буде враховувати структурні складові стратегічного потенціалу та показників, що характеризують рівень адаптованості закладів до змін системи охорони здоров'я країни на зовнішнього середовища.

Тому комплексну оцінку рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я пропонуємо здійснювати на основі визначення інтегральних показників ресурсного потенціалу (матеріально-технічного, фінансово-економічного, трудового, інноваційного та інформаційного) та адаптивного потенціалу (резерви, ефективність системи управління, маркетинговий потенціал, корпоративна культура, організація взаємовідносин з зовнішнім середовищем), що дозволяє провести оцінку по складових потенціалу з урахуванням впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Оскільки стратегічний потенціал закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» дозволяє визначити ключові сприятливі зони для

забезпечення розвитку закладів, оцінювання стратегічного потенціалу доцільно проводити по складовим, які відповідають об'єктивній та суб'єктивній сутності потенціалу.

Таким чином, інтегральний показник стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» можна виразити такою залежністю:

$$I_{cm.n} = \sum_{i=1}^n I_i \cdot d_i, \quad (1)$$

або

$$I_{cm.n} = I_{P.n} \cdot d_{P.n} + I_{Ad.n} \cdot d_{Ad.n}, \quad (2)$$

де $I_{cm.n}$ – інтегральний показник стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я ;

I_i – інтегральний показник i -ї складової стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я (ресурсний та адаптаційний потенціали);

$I_{P.n}$ - інтегральний показник ресурсного потенціалу;

$I_{Ad.n}$ – інтегральний показник адаптаційного потенціалу;

d_i – відносна значущість i -ї складової стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я (ресурсний та адаптаційний потенціали):

$d_{P.n}$ – відносна значущість ресурсного потенціалу;

$d_{Ad.n}$ – відносна значущість адаптаційного потенціалу;

n – кількість складових стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я.

Модель стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» визначається двома складовими, які нормуються індексами в інтервалах від 0 до 1. Чим ближче значення інтегрального показника до 1, тим вище рівень стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я. Шкалу оцінки стратегічного потенціалу подано в табл.1.

Інтегральні показники кожної складової стратегічного потенціалу пропонуємо визначати як

$$I_i = \sum_{j=1}^m I_j \cdot d_j, \quad (3)$$

де I_j – інтегральний показник j -го потенціалу i -ї складової стратегічного потенціалу;

d_j – відносна значущість j -го складового потенціалу i -ї складової стратегічного потенціалу;

m – кількість потенціалів, що входять до i -ї складової стратегічного потенціалу.

Таблиця 1 – Шкала оцінки стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця»

Числовий інтервал	Рівень потенціалу
0,81-1,00	Високий
0,61-0,80	Вище середнього
0,51-0,60	Середній
0,31-0,50	Нижче середнього
0-0,30	Низький

Джерело: розроблено автором

Узагальнений індекс j -го потенціалу i -ї складової стратегічного потенціалу буде розраховуватися на основі сукупності показників, які характеризують j -й потенціал i -ї складової:

$$I_j = \sum_{k=1}^l Y_k \cdot g_k, \quad (4)$$

де Y_k – показник (індекс), що характеризує j -й потенціал i -ї складової стратегічного потенціалу;

g_k – питома вага показника-індикатора (індекс), що характеризує j -й потенціал i -ї складової стратегічного потенціалу;

l – кількість показників-індикаторів (індекс), що характеризують j -й потенціал i -ї складової стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця».

Значення узагальненого індексу j -го потенціалу i -ї складової стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я змінюється в інтервалі від нуля до одиниці.

Система показників, яка пропонується для комплексного оцінювання стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця», повинна відповідати таким вимогам [11]:

- включати показники, що характеризують потенціал за всіма складовими;

- забезпечувати можливість порівняння показників;

- спрямовуватися на виконання підприємством поточних і перспективних завдань;

- має бути узгоджена з існуючою на підприємстві звітністю;

- витрати на збір та обробку інформації згідно з обраною системою показників повинні бути мінімальними.

Таким чином, визначення стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» доцільно здійснювати за складовими на основі показників-індикаторів, які представлені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Система показників-критерії для комплексної оцінки стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця»

Складова стратегічного потенціалу	Показники-індикатори	Зміст показників-індикаторів
1	2	3
Ресурсний потенціал		
Матеріально-технічний потенціал	Рівень надання послуг, завантаженість закладів; Рівень зношеності обладнання; Рівень зношеності основних виробничих фондів; Пропускна спроможність закладу з надання послуг; Рівень звернень до закладу;	Забезпеченість закладів матеріально-технічними ресурсами та ефективність їх використання
	Часка отриманих послуг в співвідношенні до звернень; Оборотність ліжка; Рівень використання високотехнологічного медичного обладнання; Рівень забезпеченості лікувальними препаратами	
Фінансово-економічний потенціал	Рівень платоспроможності; Рівень ліквідності; Рівень самофінансування; Рівень державного фінансування; Частка наданих платних послуг; Рівень забезпеченості фінансовими ресурсами	Ефективність фінансового забезпечення діяльності закладу
Трудовий потенціал	Часка лікарів вищої категорії; Рівень забезпеченості медичним персоналом; Рівень освіченості персоналу закладу; Рівень завантаженості персоналу; Рівень задоволеності праці; Продуктивність праці; Рівень укомплектованості середнього медичного персоналу; Частка витрат на оплату праці та соціальні заходи в загальному обсязі витрат закладу	Ефективність використання трудових ресурсів

Інноваційний потенціал	Рівень впровадження інноваційних технологій; Рівень замученості медичного персоналу до інноваційної діяльності; Рівень впровадженнь власних розробок (в співвідношенні до загальної кількості НДР);	Забезпеченість закладів інноваційними технологіями
Інформаційний потенціал	Рівень поінформованості пацієнтів про спектр послуг закладу; Рівень достовірності інформації; Рівень обізнаності працівників закладу про новітні медичні технології; Рівень розвитку власної інформаційної системи	Інформаційна забезпеченість закладів хорони здоров'я
Адаптаційний потенціал		
Резерви	Рівень недозавантаженості закладу (вільні ліжка-місця); Частка невідпрацьованого часу; Рівень неотриманих інвестицій; Рівень запасів лікувальних препаратів	Наявність зовнішніх та внутрішніх можливостей закладу
Ефективність структури управління	Рівень складності конфігурації системи управління; Рівень управлінського навантаження; Рівень управлінських витрат (в загальному обсязі витрат);	Рівень організації діяльності, управління
Маркетинговий потенціал	Частка проведених маркетингових досліджень; Прийнятність рівня цін за платні послуги; Рекламна активність; Стимулювання залучення нових клієнтів до закладу; Рівень ефективності роботи системи прогнозування	Можливості позиціонування закладу на ринку медичних послуг
Корпоративна культура	Рівень розвитку корпоративної культури; Рівень підтримки працівниками цінностей закладу; Рівень обізнаності персоналу стратегічних цілей розвитку закладу	Рівень організації праці, трудових взаємовідносин, культури закладу
Організація взаємозв'язків та взаємовідносин з зовнішнім середовищем	Рівень залучених постачальників, партнерів, клієнтів; Гнучкість партнерських зв'язків; Надійність постачальників; Рівень задоволеності клієнтів отриманими послугами	Ефективність системи постачання та збуту

Джерело: авторська розробка

Оцінювання рівня стратегічного потенціалу дозволить визначити слабкі місця та розробити механізм активізації стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я.

Інтегральний показник стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця» подано в табл. 3.

Таблиця 3 – Інтегральні показники стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця»

Заклади	Інтегральний показник ресурсного потенціалу	Відносна значущість ресурсного потенціалу	Інтегральний показник адаптаційного потенціалу	Відносна значущість адаптаційного потенціалу	Інтегральний показник стратегічного потенціалу	Рівень потенціалу
1	2	3	4	5	6	7
Київська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 1	0,695	0,75	0,5501	0,25	0,659	Вище середнього
Київська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2	0,683	0,75	0,5683	0,25	0,654	Вище середнього
Київська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 3	0,695	0,75	0,556	0,25	0,660	Вище середнього
Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 1	0,67	0,8	0,51	0,2	0,638	Вище середнього
Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2	0,67	0,85	0,541	0,15	0,651	Вище середнього
Одеська клінічна лікарня на залізничному транспорті	0,69	0,87	0,556	0,13	0,673	Вище середнього
Львівська клінічна лікарня на залізничному транспорті	0,704	0,85	0,558	0,15	0,682	Вище середнього

Дніпровська клінічна лікарня на залізничному транспорті	0,706	0,87	0,588	0,13	0,691	Вище середнього
---	-------	------	-------	------	-------	-----------------

Джерело: авторська розробка

За результатами дослідження заклади охорони здоров'я мають вищий за середній рівень стратегічного потенціалу, що свідчить про наявність можливості розвитку. Для активізації та розвитку стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я доцільно впровадження інжинірингу, кооперація підприємства з науково-дослідними організаціями з метою формування замкнутого циклу розробки та впровадження медичних інновацій, формування інформаційного інструментарію забезпечення розвитку, створення фінансового механізму залучення інвестицій.

Висновки. Запропонований методичний підхід до комплексного оцінювання рівня стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я базується на визначенні інтегральних показників основних компонентів стратегічного потенціалу (ресурсного та адаптаційного потенціалу) і їхніх складових (матеріально-технічного, фінансово-економічного, трудового, інноваційного, інформаційного потенціалів та резервів, ефективності управлінської системи, маркетингу, корпоративної культури та організації взаємозв'язків та взаємовідносин з зовнішнім середовищем). Застосування даного підходу дозволяє провести оцінку по складових потенціалу з урахуванням рівня пристосованості закладів до постійно змінюваних умов, визначити слабкі місця та розробити ефективний механізм активізації стратегічного потенціалу закладів охорони здоров'я АТ «Укрзалізниця».

Проведена оцінка свідчить про вищий за середній рівень використання стратегічного потенціалу закладів. Заклади мають значний розмір адаптивного потенціалу, що дозволить сформулювати дієві інструменти для забезпечення розвитку та адаптації до змін зовнішнього середовища в умовах реформування медичної галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андреева Т.Е. Оценка стратегического потенциала предприятия в контексте влияния факторов внешней среды. / Т.Е.Андреева, О.А.Гетьман // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2017. - № 59. - С. 91-101

2. Блонська В.І. Формування та оцінювання стратегічного потенціалу підприємств торгівлі. / В.І.Блонська, Р.О.Чижовський // Науковий вісник НЛТУ України. - 2010.- Вип. 20.3 - С.179-185.
3. Богацька Н.М. Стратегічний потенціал підприємства/ Н.М.Богацька, Д. Ковальчук. - Режим доступу:: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Economics/73229.doc.htm
4. Васильева Н.А. Методологические подходы к оценке стратегического потенциала промышленного предприятия / Н.А. Васильева. - Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodicheskie-podhody-k-otsenke-strategicheskogo-potentsiala-promyshlennogo-predpriyatiya>
5. Забуранна Л. В. Методичні підходи до оцінювання стратегічного потенціалу сільськогосподарських підприємств / Л.В. Забуранна, Т.Л. Нідзельська // Актуальні проблеми економіки. - 2016.- № 3.- С. 142-150.
6. Зяблицкая Н.В. Методология комплексной оценки адаптационного потенциала предприятий нефтегазовой отрасли / Н.В. Зяблицкая - Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/metodologiya-kompleksnoyotsenki-adaptatsionnogo-potentsiala-predpriyatiy-neftegazovoy-otrasli>
7. Лагунова Е. В. Стратегический потенциал компании и его оценка. / Е. В. Лагунова // Проблемы управления. - 2007. - № 6. - С. 40–44.
8. Мартиновський В.С. Методичні підходи до оцінки економічного потенціалу підприємств / В.С.Мартиновський. - Режим доступу: <http://journals.urau.ua/fie/article/view/51389>
9. Маслак О.І. Основні етапи оцінювання стратегічного потенціалу підприємства / О.І. Маслак, Л.А. Квятковська // Регіональна економіка. - 2012. - № 1. - С. 91-97.
10. Стратегічний менеджмент Режим доступу: https://pidruchniki.com/89749/management/otsinyuvannya_strategichnogo_potentsialu
11. Соломніков І.В. Забезпечення техніко-технологічного розвитку підприємств залізничного транспорту (теоретико-методичні засади): дис.. канд. екон. наук : 08.00.04 / Соломніков Іван Володимирович ; Укр. держ. ун-т залізн. транспорту. - Харків, 2018 - . 282 с.

REFERENCES:

1. Andreeva, T.E. and Getman, O.A. (2017) Otsinka strategichnogo potentsialu of companies in konteksti vplivu faktoriv zovnishnih sribnih. [Assessment of strategic potential of enterprises in the context of influence of external silver factors.] *Visnyk ekonomiky transportu ta promyslovosti - The bulletin transport and industry economics*. 59. 91-101 [in Ukrainian]
2. Blonskaya, V.I. and Chizhovsky, R.O. (2010) Formuvannja ta ocinjuvannja strategichnogho potencialu pidpryjemstv torghivli. [Formation and evaluation of strategic potential of trade enterprises]. *Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy - Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*. 20.3. 179-185. [in Ukrainian]
3. Boghacjka, N.M. and Kovaljchuk, D. Strategichnyj potencial pidpryjemstva [Strategic potential of the enterprise] Retrieved from: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Economics/73229.doc.htm [in Ukrainian]

4. Vasil'eva, N.A. Metodologicheskie podkhody k otsenke strategicheskogo potentsiala promyshlennogo predpriyatiya [Methodological approaches to assessing the strategic potential of an industrial enterprise] Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodicheskie-podhody-k-otsenke-strategicheskogo-potentsiala-promyshlennogo-predpriyatiya>
5. Ziburanna, L. V. and Nidzeljsjka T.L. (2016) Metodychni pidkhody do ocinjvannja strategichnogho potencialu siljskogohospodarsjkykh pidpryjemstv [Methodical approaches to assessing the strategic potential of agricultural enterprise] *Aktualjni problemy ekonomiky- Current problems of economy*. 3. 142-150. [in Ukrainian]
6. Zyablitskaya N.V. Metodologiya kompleksnoy otsenki adaptatsionnogo potentsiala predpriyatiy neftegazovoy otrasli [Methodology of a comprehensive assessment of the adaptive potential of oil and gas enterprises] Retrieved from: <http://cyberleninka.ru/article/n/metodologiya-kompleksnoyotsenki-adaptatsionnogo-potentsiala-predpriyatiy-neftegazovoy-otrasli>
7. Lagunova E. V. (2007) Strategicheskyy potentsial kompanii i ego otsenka. [Strategic potential of the company and its assessment.] *Problems of management- Problemy upravleniya*. № 6. 40–44.
8. Martynovskiy, V.S. Metodychni pidkhody do ocinky ekonomichnogho potencialu pidpryjemstv [Methodical approaches to assessing the economic potential of enterprises] . Retrieved from: <http://journals.uran.ua/fie/article/view/51389>
9. Maslak, O.I. and Kvjatkovsjka L.A. (2012) Osnovni etapy ocinjvannja strategichnogho potencialu pidpryjemstva [The main stages of evaluating the strategic potential of the enterprise] *Rehionaljna ekonomika- Regional Economics*. 1. 91-97.
10. Strategichnyj menedzhment [Strategic Management] Retrieved from: https://pidruchniki.com/89749/menedzhment/otsinyuvannya_strategichnogho_potentsialu
11. Solomnikov, I.V. (2018) Zabezpechennya tekhniko-tekhnologichnoho rozvytku pidpryjemstv zaliznychnoho transportu (teoretyko-metodychni zasady) [Providing technical and technological development of railway transport enterprises (theoretical and methodological foundations)] Candidate's thesis. Kharkov: USURT [in Ukrainian].